

ANTI PESTPROTOCOL

2022-2023

Anti-pestprotocol

Inhoud:	Blz.
1. Visie Kbs. Hofstee	2
2. Preventie	2
3. Verschil plagen-pesten	2
4. Vijfsporen aanpak	4
4.1. De leerkracht (signaleren en aanpakken)	4
4.2. Hulp aan de pester	4
4.3. Hulp aan het gepeste kind	5
4.4. Hulp aan de zwijgende middengroep	5
4.5. Hulp aan de ouders	6
5. Stappenplan schoolbeleid handhaving anti-pestprotocol	7

Anti-pestprotocol

1. Visie Kbs. Hofstee

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om een veilige leeromgeving te creëren voor alle kinderen bij ons op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Dit protocol sluit aan bij de Kanjermethode die wij op school inzetten. Daarin stimuleren wij de kinderen elkaar te accepteren en te respecteren.

We doen dat door Kanjerlessen te geven en de afspraken zichtbaar te maken.

Wanneer er zich ongewenste situaties voordoen spreken we elkaar hier op aan.

2. Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. Denk goed over jezelf en de ander.
2. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
3. Denk oplossingsgericht.
4. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
5. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
6. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
7. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

3. Verschil plagen-pesten

Het is belangrijk om het verschil tussen plagen en pesten duidelijk te hebben. Het meest eenvoudig onderscheid is dit:

Plagen gebeurt meestal in het zicht van de leerkrachten.

Pesten gebeurt meestal achter de rug van leerkrachten.

Vanuit de Kanjermethode is de definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

In onderstaand schema hebben wij het verschil tussen plagen en pesten weergegeven.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend "slachtoffer"	Blijvend of wisselend slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe/incidenteel	Vaak/voortdurend

Helaas komt pesten ook bij ons op school wel eens voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en dit op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Oorzaken van pesten kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt

Wanneer pesten ondanks alle preventieve inspanningen toch de kop op steekt, maken wij gebruik van onderstaand vijfsporen aanpak (hoofdstuk 4) en stappenplan (hoofdstuk 5).

4. Vijfsporen aanpak

In deze aanpak wordt samengewerkt tussen alle betrokkenen: de leerkracht, de pester, de gepeste, overige klasgenoten en ouders. We zullen ze hieronder alle vijf bespreken.

4.1: De leerkracht (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau:

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leerkrachten worden ondersteund door het interne zorgteam die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

De ouders:

In deze fase zal de leerkracht of het interne zorgteam, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen (CED groep, Samenwerkingsverband PO en/of Buurteam).

4.2. Hulp aan de pester

Algemeen:

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak). Om vervolgens de pester bewust te maken van de gevolgen van zijn gedrag op de gepeste leerling. Tevens worden er afspraken gemaakt en evaluatiemomenten vastgelegd. Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling buitengesloten voelen).
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de „stop-eerst-nadenken-houding“
- Een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; Achterhalen wat de oorzaak is van het pesten.
- Ouders wordt geadviseerd om samen met hun zoon of dochter een sport of club te zoeken; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; CJG (Centrum Jeugd en Gezin); huisarts; GGD.

4.3 Hulp aan het gepeste kind

Algemeen:

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee.

Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen.

Beide vormen van gedrag zijn „aangeleerd“, in de zin van „reacties op uitstoting“. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden.

In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, Kanjertraining goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je ook op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Ouders wordt geadviseerd om samen met hun zoon of dochter een sport of club te zoeken; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; CJG (centrum jeugd en gezin) ; huisarts; GGD.

4.4 Hulp aan de zwijgende middengroep

Begeleiding van de zwijgende middengroep:

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Als een leerkracht met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pester gaat het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

4.5 Hulp aan de ouders

De Kanjermethode geeft ons de volgende adviezen:

Ouders van gepest kind:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e) Probeer je gepeste kind op een normale manier te beschermen (dus niet: het kind steeds naar school brengen, of de pester eens flink aanspreken), zorg er als ouder voor dat je kind zijn / haar gewone positie binnen de klas behoudt.
Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld door het kind naar school te brengen of „ik zal het de pester wel eens gaan vertellen“. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pester:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- d) Geef zelf het goede voorbeeld
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen

5. Stappenplan schoolbeleid handhaving anti-pestprotocol

Stap 1: Pestsituatie uitpraten

De leerkracht praat met de pester en de gepeste de situatie uit: Wat is er gebeurd? Hoe moet ik dit de volgende keer aanpakken? Wat hebben we hier van geleerd? De pester moet de verbale/fysieke/materiele schade herstellen. (zie voorbeelden pestprotocol)

Stap 2: Contact opnemen

Stap 2A: De leerkracht neemt contact op met ouders.

Stap 2B: De leerkracht zoekt hulp binnen de eigen organisatie. Onder andere: directeur, VCP, gedragsspecialist en IB-er.

Stap 3: Leerling wordt uit de klas geplaatst.

De leerling wordt in een klas gezet die 2 groepen hoger is.

Bij groep 7/8 wordt een leerling 2 groepen lager gezet.

De leerling wordt pas teruggeplaatst ná contact met de ouders en het laten zien van gewenst gedrag.

Stap 4: Leerkracht maakt dossier aan

De leerkracht omschrijft waarom de leerling verwijderd is uit de klas.

Stap 5: Gesprek met ouders

Positief: Ouders beamen dat het gedrag verkeerd is en willen samen met school tot een oplossing komen.

- ➔ Als het kind bereid is zich weer positief te gedragen, wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst.
- ➔ Er worden samen duidelijke afspraken/verwachtingen gemaakt, deze worden vastgelegd en gehandhaafd. Binnen 1 week volgt een evaluatie gesprek (alle betrokkenen).

Negatief: Ouders onderkennen de problematiek niet.

- ➔ De leerling blijft in de andere groep. Hier wordt het negatieve gedrag genegeerd door de nieuwe leerkracht en groepsgenoten.
- ➔ Wanneer de leerling gewenst gedrag laat zien volgt een gesprek met de eigen leerkracht en kan de leerling terug worden geplaatst in de eigen groep.

Bij herhaling wangedrag

Bij herhaling wangedrag volgt schorsing. Bij een derde schorsing volgt een definitieve verwijdering. (informatie hierover kan bij de directie of het bestuur van SKPOEL opgevraagd worden). Vervolg stappen worden door de directie samen met de leerplichtambtenaar genomen.